

YANGI O'ZBEKISTON UCHINCHI RENESANS OSTONASIDA

NEW UZBEKISTAN IS ON THRESHOLD OF THE THIRD RENAISSANCE

Davlatov Sardor

*Chirchiq davlat pedagogika unversiteti
gumanitar fanlar fakulteti.
TTA23/1 talabasi.*

Annotatsiya: Ushbu maqolada mamlakatimizda kechayotgan muhim voqealardan biri uchinchil Renesans (uyg'onish) haqida va uning ahamiyati ko'rib chiqiladi.

Abstrakt: This article examines one of the events taking place in our country about revival and its importance.

Kalit so'zlar: renesans, milliy g'oya, Prezident SH. Mirziyoev, birinchi Renesans, ikkinchi Renesans, tarixiy saboqlar.

Keywords: national ideology, President SH. Mirziyoev, the first renaissance, the second renaissance, history lessons.

Kirish: Bugungi kunda biz uchinchil Renesans ostonasidamiz. Renesans atama sifatida uning mazmuni ancha keng: madaniyatda, ilm-fanda, san'atda, talim-tarbiyada umuman jamiyat hayotida uzoq muddatli' unlikdan so'ng qayta jonlanishini bildiradi. Avvalo, bunga erishimiz uchun milliy g'oya ostida birlashishimiz lozimdir. Faqat uchinchil renesansni amalga oshirib, biz ozod va obod Vatanda erkin va farovon hayotni barpo eta olamiz. Uchinchil Renesansni amalga oshirish uchun asosiy kuch va tayanch biz yoshlarmiz. Buning uchun yoshlarga tarix saboqlarini, birinchi va ikkinchi Renesans qanday amalga oshganligini puxta o'rgatishimiz kerak. Zero tarix saboqlarini unutishga haqqimiz yo'q.

Adabiyotlar tahlili: Mazkur maqolani tahlil qilish jarayonida ilmiy bilishning mantiqiylik va tarixiylik usullaridan keng foydalanildi. Uchinchil Renesansning umumiy xususiyati va mohiyati haqida tahlil olib borildi.

Muhokama va natijalar: Malumki G'arbda keskin madaniy yuksalishga olib kelgan 15-17 asrlarni Renesans Uyg'onish davri nomi bilan yuritadilar.

Biroq ko'pchilik sharqda shunday jarayon bo'lganidan ko'zyumdilar. Lekin 9-12 asrlarda Markaziy Osiyo va Yaqin sharqda Evropadan ancha oldin yuksalish yuz berganligini hech kim inkor eta olmaydi. Buning isboti sifatida aytishimiz mumkin, 12 asrda Evropaliklar O'rta Osiyolik olimlarni asarlarini tarjima qilib o'rganganlar. Jumladan, Abu ali ibn Sinoning "Tib qonunlari" , Al-Xorazmiynig" Al-jabr va muqobala" asarlarini darslik sifatida 16 asrgacha ishlatganlar. Yaqin SHarqda Horun

ar-Rashid va Mamun xalifalik qilgan davrda ilm marifatni oshishiga yordam berganlar. 9 asrda Bag'dodda "Baytul-hikma" ("Dnishmandlaruyi") tashkil etildi. Xorazmda 11 asr boshlarida "Mamunakademiyasi" tashkil etildi. Bu dargohda Beruniy, Ibn Sino, Abul xayr Hammor va boshqa olimlar ko'plab izlanishlar olib borganlar. Ikkinchi Renesans-Sohibqiron Amir Temur va temuriylar sulolasi davrida (15-16asrning birinchiyarmi) amalga oshgan. Bu davrda yashab ijod qilgan olimlar va mutafakkirlar Ulug'bek, Giyosiddin Jamshed Koshoniy, Alouddin Qushchi, Abdurahmon Jomiy, Alisher Navoiy, Kamoliddin Behzod kabilar dunyoga mashhurlar. Muhaddis sifatida butun dunyoga mashhur Imom Buxoriy, Imomat-Termiziy, kalomilmi asoschisi Motrudiy va Marg'inoniy hamda G'azzoliylar islom dini rivojiga katta hissa qo'shganlar. Harikkala Renesan shama dolat, ilmga chanqoqlik va bag'ri kenglik asosida yuzb ergan.

Xulosa: O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SHavkat Mirziyoev Oliy Majlisga murojatnomasiga tasdiqlanganidek " Biz o'z oldimizga mamlakatimizda uchinchi Renesans poydevor uni barpo etish dekulug' maqsadni qo'ygan ekanmiz, buning uchun yangi Xorazmiylar, Beruniylar, Ibn Sinolar, Ulug'beklar Navoiy va Boburlarni tarbiya beradigan muhit va sharoitlarni yaratishimiz kerak". Buning uchun talim-tarbiya, sog'lom turnush tarsi va ilm-fanga katta etibor berish kerak. Bular uchinchi Renesans poydevori bo'lishi kerak.

Foydalanilganadabiyotlar:

1. "Xalqso'zi"2020-y.30-dekabr.N-2762-bet.
2. "Manaviyatyulduzlari"1999-y.321-bet.
3. "YangiO'zbekiston"2021-y.167-son.